

Seminář NSZM na MV ČR

Balanced Scorecard a využití indikátorů ve strategickém řízení

Praha 26.4.2006

Ing. Milan Půček, MBA
tajemník Městského úřad Vsetín
milan.pucek@mestovsetin.cz

Kde najdete informace:

Hodně z toho, o čem budu mluvit lze najít v:

1. ŘÍZENÍ PROCESŮ VÝKONU STÁTNÍ SPRÁVY (PŘÍPADOVÁ STUDIE VSETÍN).

MVČR Praha 2004, ISBN: 80-239-4098-8

Lze vyžádat na MV ČR, odboru modernizace (ředitel doc.Marek)

2. JAK EFEKTIVNĚ UPLATŇOVAT CAF V SAMOSPRÁVNÝCH ÚŘADECH – soubor příkladů, Praha: Národní informační středisko pro podporu jakosti, 2005

Lze vyžádat na www.npj.cz

3. MĚŘENÍ SPOKOJENOSTI V ORGANIZACÍCH VEŘEJNÉ SPRÁVY – soubor příkladů, Praha: MV ČR, 2005

Lze vyžádat na MV ČR, odboru modernizace (ředitel doc.Marek)

4. PŘÍSTUP RADNICE K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ – soubor příkladů ze Vsetína,

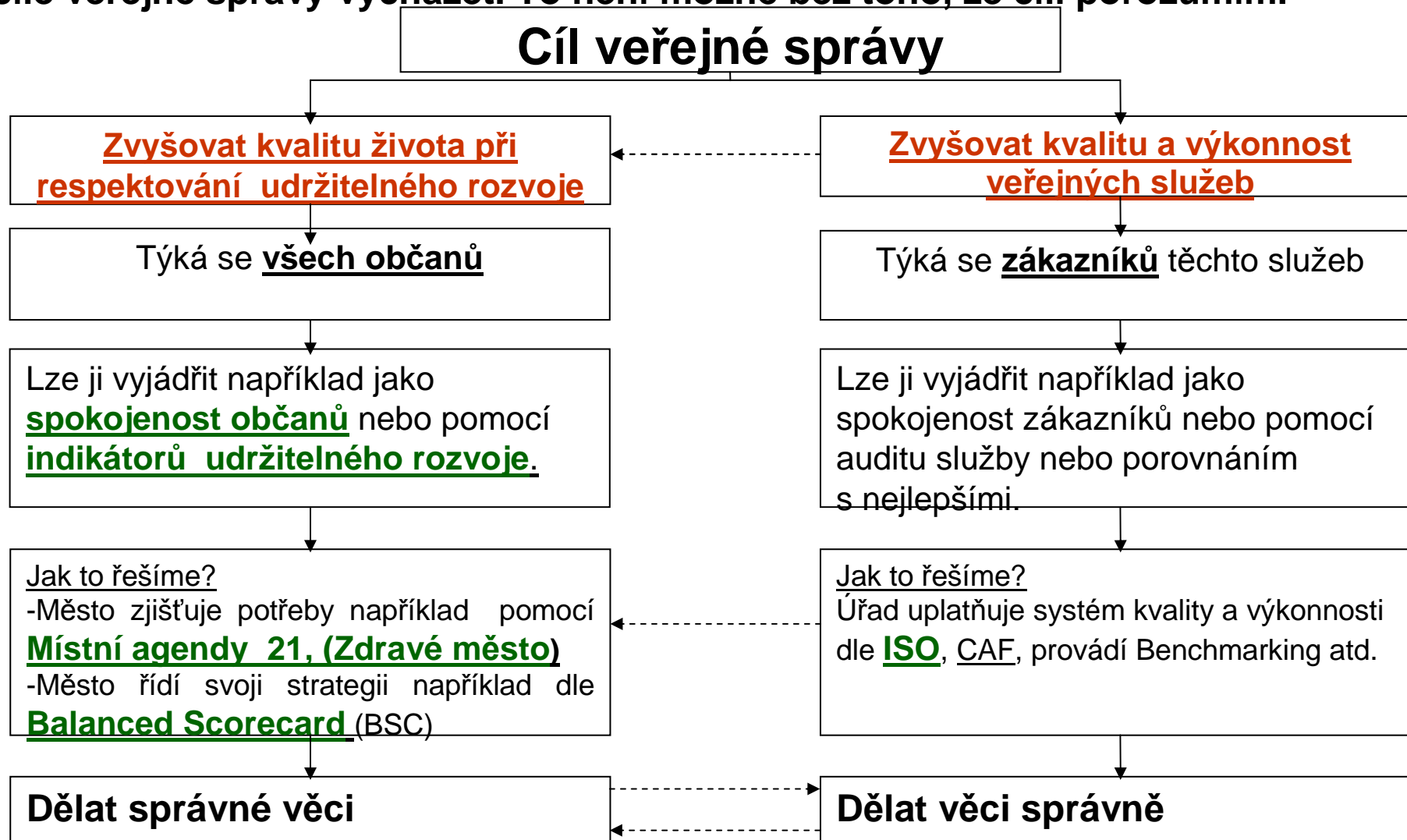
Vsetín: Město Vsetín, 2005

Lze vyžádat na MěÚ Vsetín

E-mailovou verzi publikací lze vyžádat na milan.pucek@mestovsetin.cz.

V čem BSC může pomoci : 1. Systémové předpoklady úspěchu : Vychází vize úřadu z cíle veřejné správy?

Řízení úřadu – mají-li našim občanům a zákazníkům přinášet užitek – musí z cíle veřejné správy vycházet. To není možné bez toho, že cíli porozumím.

V čem BSC může pomoci : 2. Porozumět vztahu kvalita versus výkonnost veřejných služeb

Při posuzování kterékoliv veřejné služby můžeme výsledky hodnotit podle 3 kritérií:

- kvalita pro zákazníka této služby
- výkonnost veřejné služby
- náklady vynaložené na tuto službu

Přičemž je jasné, že výkony/ náklady = produktivita.

	kvalita	výkonnost	náklady
ideál	↑	↑	↓
cíl 1 nebo	↑	↑	0
cíl 2 nebo	↑	0	↓
cíl 3 nebo	0	↑	↓
cíl 4 nebo	0	0	↓
cíl 5	↑↑	↑	↑
atd.	mnoho dalších kombinací		
negativní vývoj	↓	0	0
nebo	0	↓	0
atd.	mnoho dalších kombinací		
krize	↓	↓	↑

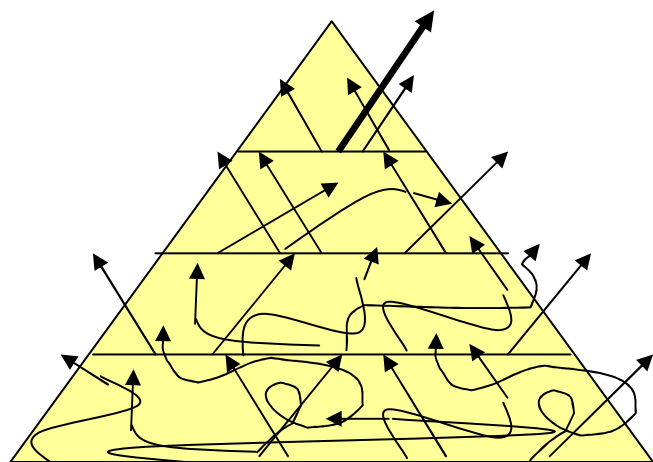
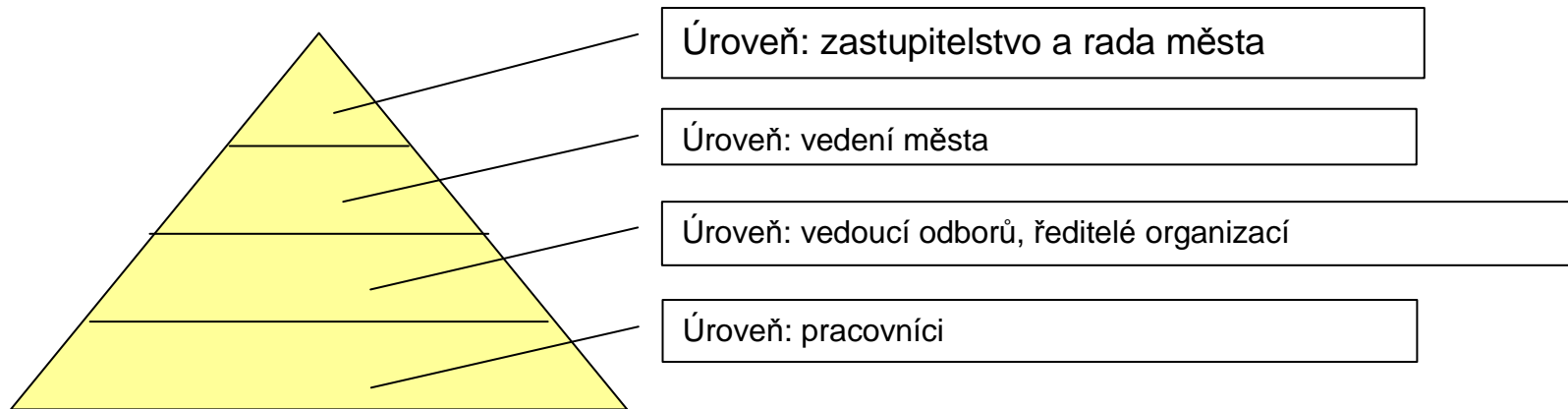
↑ růst

↓ pokles

0 stagnace

↑↑ výrazný růst

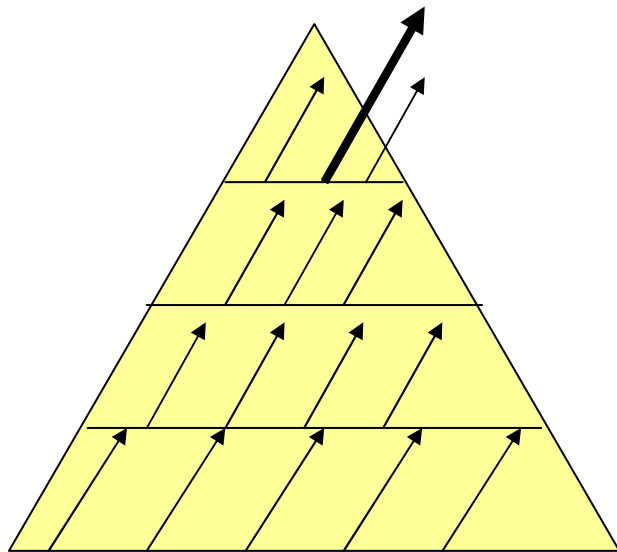
V čem BSC může pomoci : 3. Nemít zmatek ve strategiích

 Dílčí koncepce je již na úrovni zastupitelstva či rady **v rozporu** se strategickým plánem.

To zcela logicky na nižších úrovních působí zmatek – jednotlivé dokumenty se nepodporují nebo si dokonce odporují. To se promítá do aktivit, činností, struktury ...
Důsledkem je:
nízká výkonnost, kvalita, vyšší náklady!!

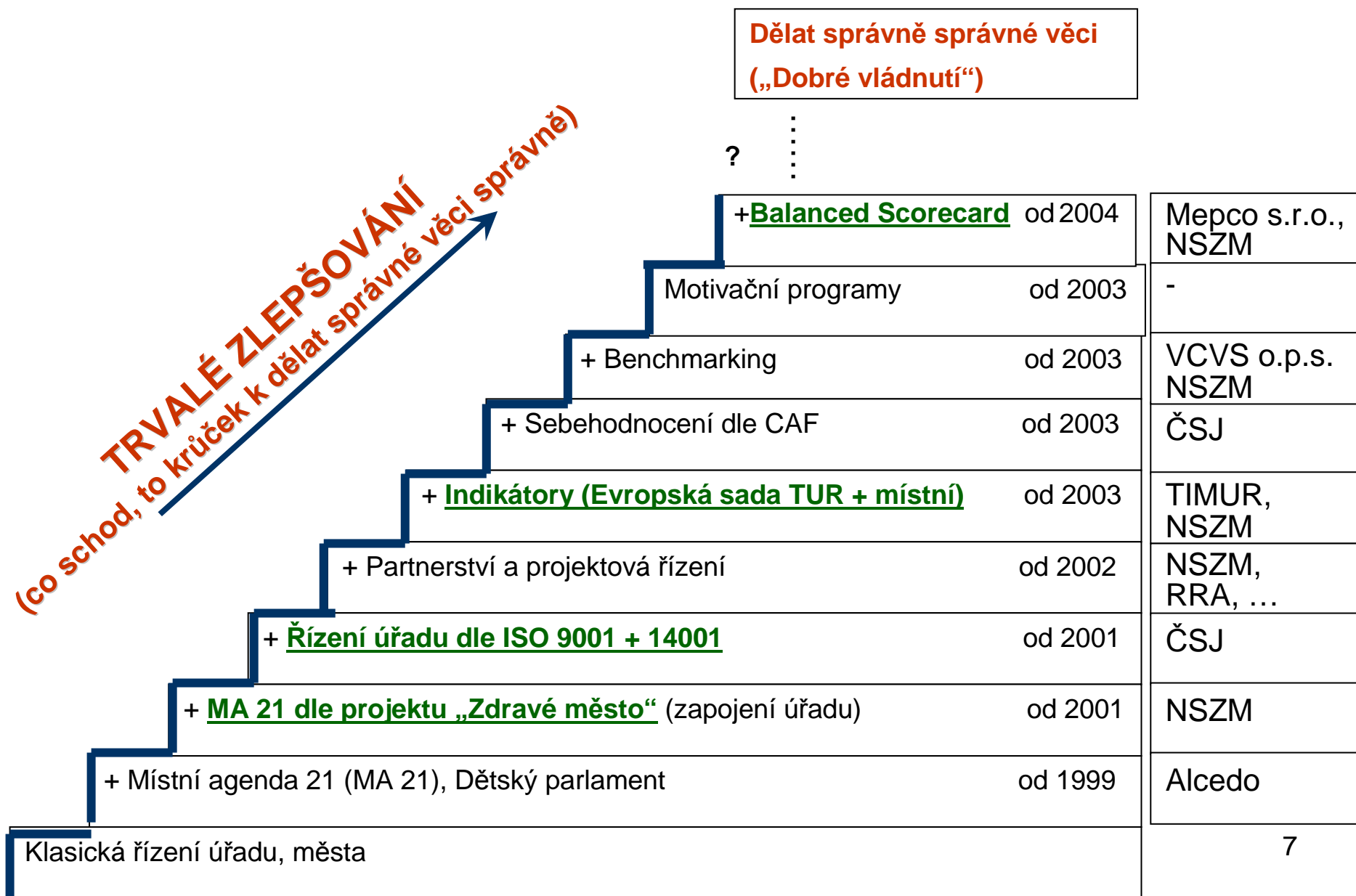
pořádek ve strategiích

Dílčí koncepce je na úrovni zastupitelstva či rady **v souladu** se strategickým plánem.

Je –li strategie správně uplatněna, jsou aktivity, procesy, plány, struktura na nižších úrovních s ní v souladu. Čili nižší úrovně podporují strategii na úrovni města. To má výrazně kladný vliv na výkonnost, efektivnost, kvalitu atd.

Vsetín - Přístup k trvalému zlepšování

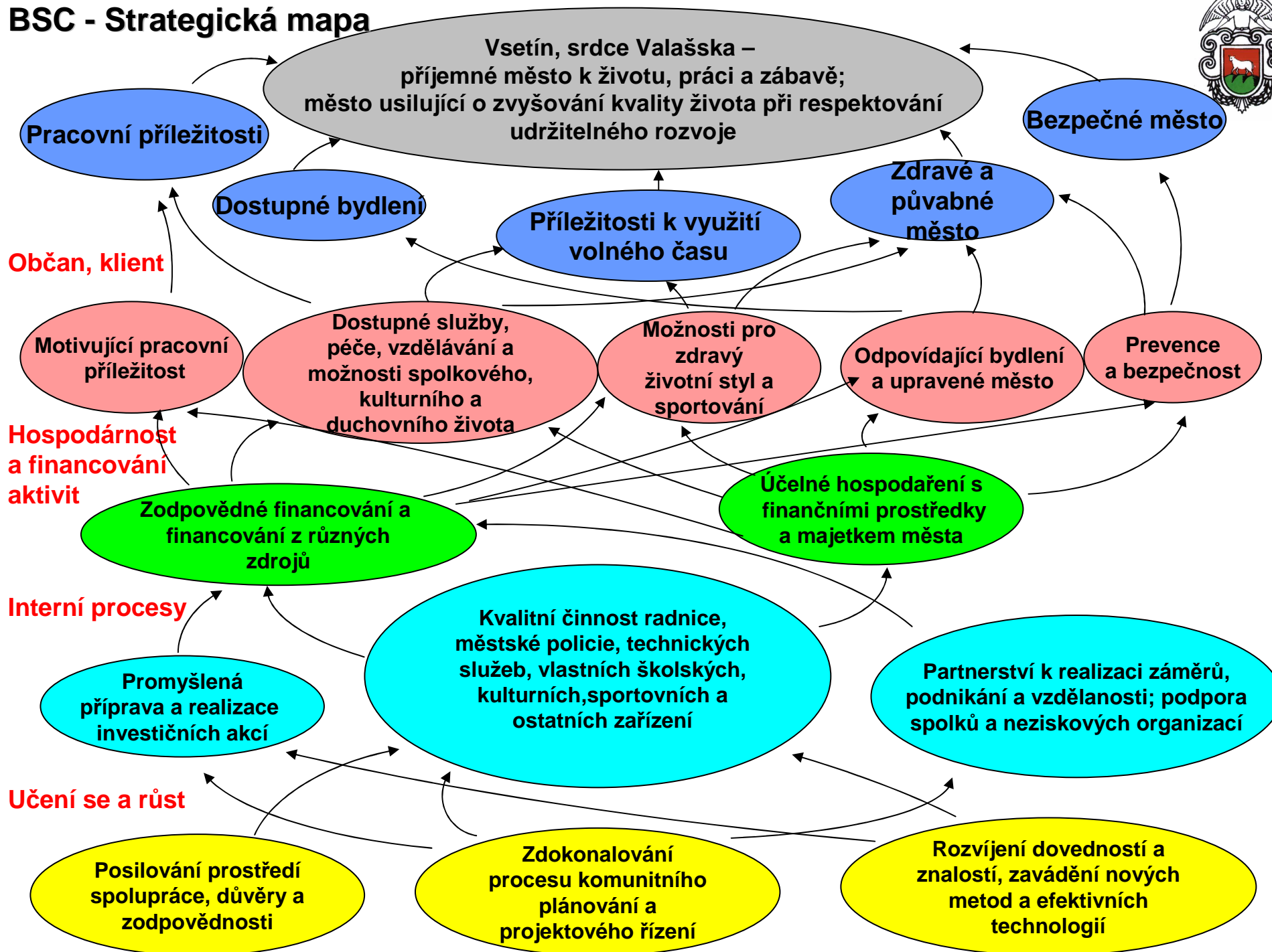
Vsetín - V čem nám pomáhá BSC?

BSC - Schéma metody

BSC – Balanced Scorecard, Metoda vyvážených ukazatelů nebo též Vyvážený úspěch

BSC - Strategická mapa

BSC - Měřítko

Soubor měřítek strategických témat města	
Téma:	Název měřítka (indikátor):
Vize	0.1 Index spokojenosti občanů
	0.2 Ekologická stopa
	0.3 Počet obyvatel města

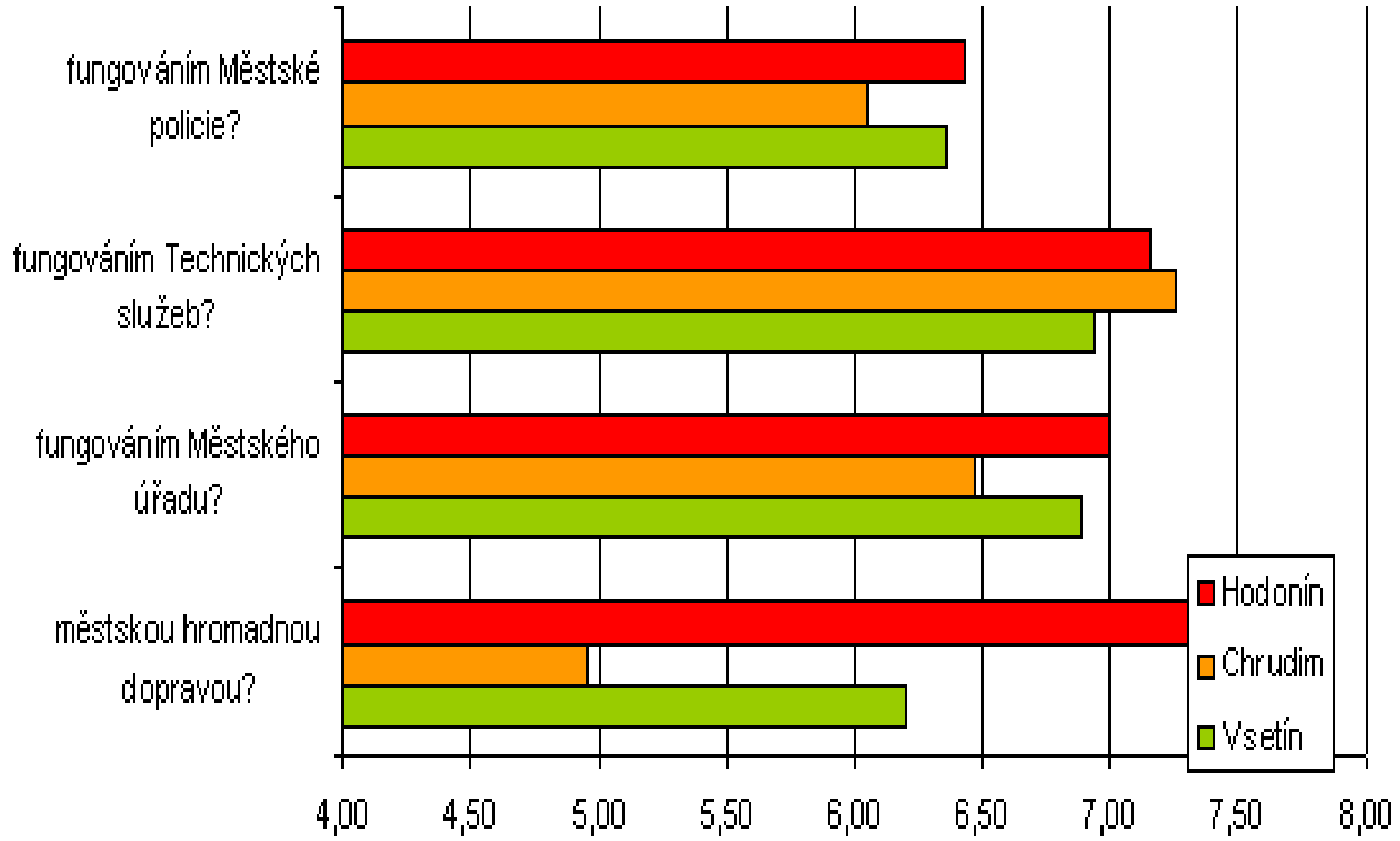
Pro každé měřítko je stanovena metodika měření a cílové hodnota pro následující rok a rok 2010.

Vsetín – Evropská sada indikátorů udržitelného rozvoje (www.timur.cz)

A	ZÁKLADNÍ INDIKÁTORY	B	DOPLŇKOVÉ INDIKÁTORY
č.	Indikátor	č.	Indikátor
1	Spokojenost občanů <i>Obecná spokojenost občanů s různými rysy samosprávy</i>	6	Cesty dětí do a ze školy <i>Způsob dopravy dětí mezi domovem a školou</i>
2	Místní příspěvek globálním klimatickým změnám <i>Emise CO₂ (v delším časovém úseku, při určení zjednodušené metodiky, se tento indikátor soustředí na ekologické následky)</i>	7	Udržitelné řízení místní samosprávy a místního podnikání <i>Podíl veřejných a soukromých organizací, které přijaly a užívají environmentální a sociální metody řízení</i>
3	Mobilita a místní přeprava cestujících <i>Denní vzdálenosti přepravy cestujících a způsoby dopravy</i>	8	Hluk <i>Podíl populace vystavené škodlivému hluku v prostředí</i>
4	Dostupnost místních veřejných parků a služeb <i>Přístup obyvatel k nejbližšímu parku a přístup k základním službám</i>	9	Udržitelné využívání půdy <i>Udržitelný rozvoj, obnova a ochrana půdy a stanovišť pod danou samosprávou</i>
5	Kvalita místního ovzduší <i>Počet dní s dobrou kvalitou ovzduší</i>	10	Výrobky propagující udržitelnost <i>Podíl spotřeby výrobků s označením ekologický, organického původu nebo vzájemně výhodný</i>

Spokojenost s

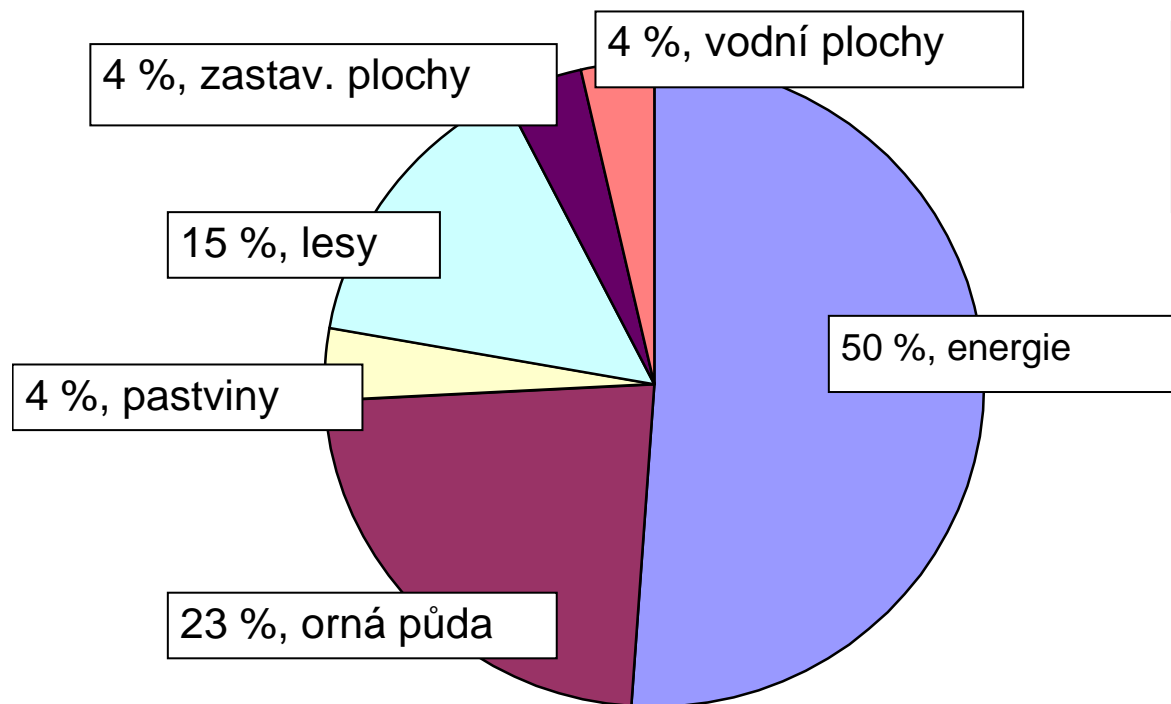
Jak jste spokojen s:

Dotazník ke spokojenosti zákazníků

Hodnocení spokojenosti občanů - anonymní budova úřadu Svárov 1080, datum:			Poznámky a připomínky (nepovinné) kritika, náměty, místo pro pochvalu
Matrika - Odbor správních agend		1 velmi spokojen	Vysvětlivky k vyplnění dotazníku jsou na druhé straně tohoto formuláře
Finanční odbor			
» pokladna		2 spokojen	
Odbor kanceláře starosty			
Odbor správy a údržby majetku		3 ani spokojen, ani nespokojen	
Odbor výstavby, územ. plánování a dopravy			
Odbor životního prostředí		4 nespokojen	
Odbor školství a kultury			
Odbor investic a rozvoje		5 velmi nespokojen	
Obecní živnostenský úřad			
Útvar interního auditu	Oddělení, poznámka:		

Indikátor „Ekologická stopa“

Ekostopa Vsetína
ES = 3,80 gha/obyvatele

Všechny potřebné informace včetně možnosti výpočtu osobní ekologické stopy lze získat na [www, odkud jsou také čerpány následující informace:](http://hraozemi.cz/ekostopa/)

<http://hraozemi.cz/ekostopa/>

http://nszm.internet.cz/cb21/ARCHIV/PROJEKTY/projekty04/VZMZP04/7_Ekostopa_text.pdf

<http://www.timur.cz/>

BSC - Měřítko

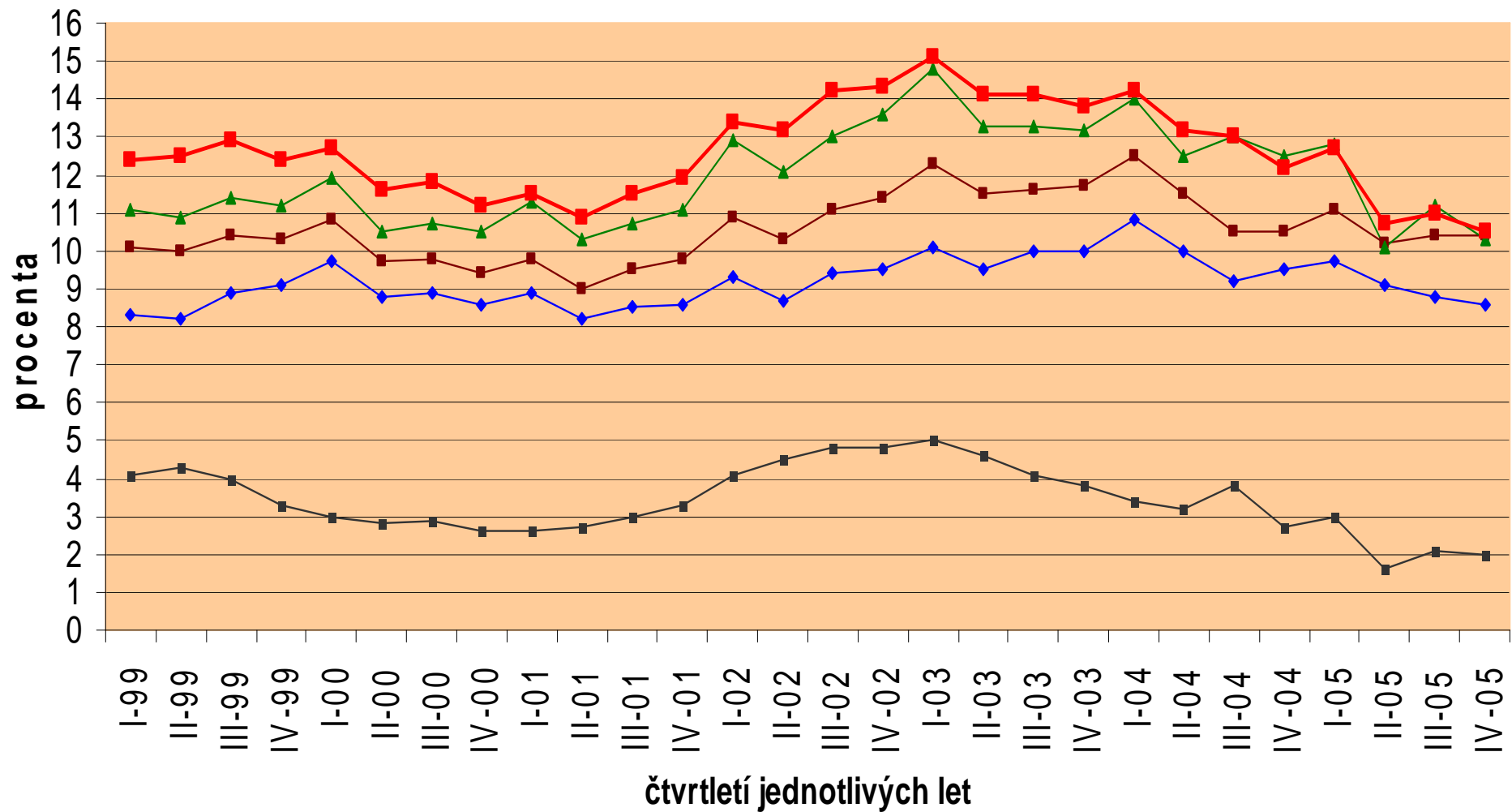

Občan, klient	
1.Motivující pracovní příležitost	1.1 Míra nezaměstnanosti (%)
	1.2 Průměrná mzda - růst
2.Dostupné služby, péče, vzdělávání a možnosti spolkového, kulturního a duchovního života.	2.1 Dostupnost vybraných služeb a péče
3.Možnosti pro zdravý životní styl a sportování	3.1 Indikátor zdraví obyvatelstva
	3.2 Možnosti pro zdravý životní styl
4.Odpovídající bydlení a upravené město	4.1 Index kvality života na sídlišti
	4.2 Počet vybudovaných nových bytů a rodinných domů
5.Prevence a bezpečnost	5.1 Pocit bezpečí (%)
	5.2 Počet akcí k prevenci (kriminalita, doprava)
	5.3 Nápad trestné činnosti
	5.4 Vývoj dopravní nehodovosti
	5.5 Index stability infrastruktury

BSC - Měřítko

Míra nezaměstnanosti

—♦— ČR —■— Okres —▲— Region —■— Město —■— Město vs. ČR

BSC - Měřítko

Hospodárnost a financování aktivit	
6. Zodpovědné financování a financování z různých zdrojů	6.1 Míra zadluženosti vs. mez (\pm %)
	6.2 Podíl provozních výdajů vůči zdrojům (%)
	6.3 Získané dotace vs. rozpočet (Kč, %)
	6.4 Peníze někoho jiného investované ve městě
7. Účelné hospodaření s prostředky a majetkem města	7.1 Využívání majetku
	7.2 Cena vybraného majetku města (Kč)
	7.3 Vyhodnocení účelnosti a efektivnosti při hospodaření s finančními prostředky

BSC - Měřítko

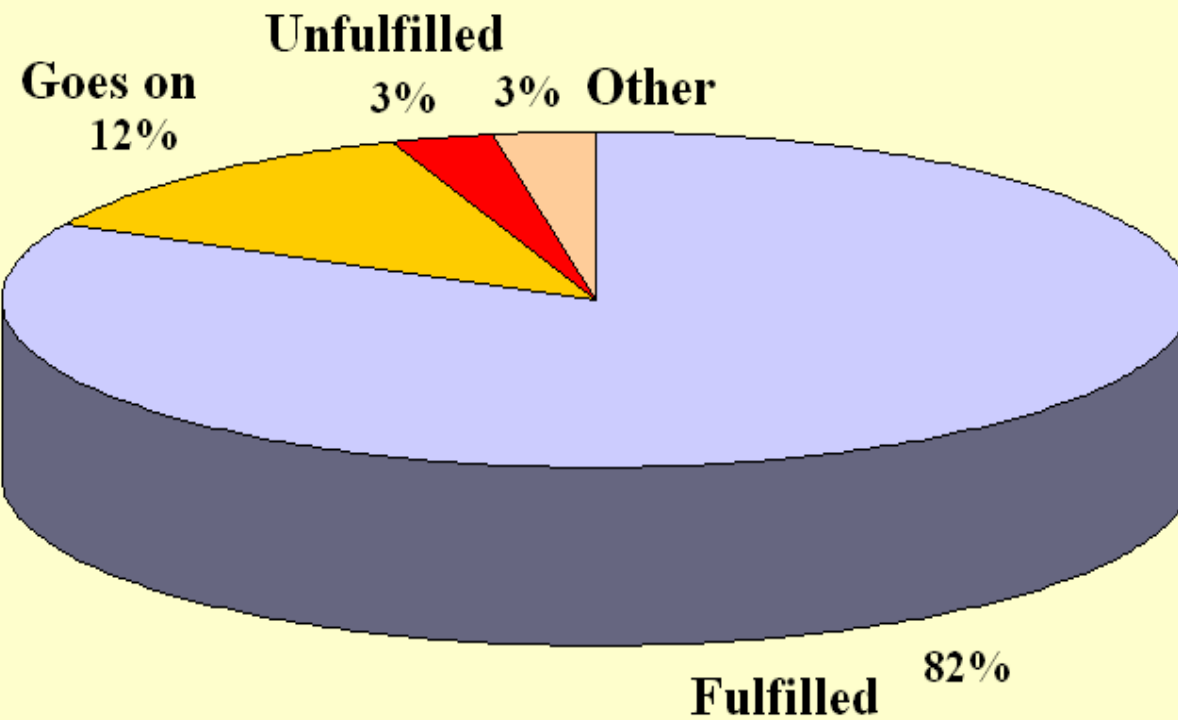
Interní procesy	
8.Promyšlená příprava a realizace investičních akcí	8.1 Plocha zón a jejich využití (m ²)
	8.2 Počet připravovaných a realizovaných investic
9.Kvalitní činnost radnice, městské policie, technických služeb, vlastních školských, kulturních, sport. a ostatních zařízení.	9.1 Hodnocení výkonnosti - benchmarking
	9.2 Hodnocení dle metody CAF
	9.3. Audit pracovišť včetně stížností
10.Partnerství k realizaci záměrů, podnikání a vzdělanosti; podpora spolků a NNO	10.1 Plnění Akčního plánu zdraví a kvality života (%)

Action plan of health and life quality

A. Životní prostředí / Doprava							
Definice termínu odpovědnosti = odpovědnost vůči zabezpečení aktivity Plánu zdraví a kvality života							61 260 000
Není-li sloupec spolupráce, realizace vypsan, znamená to, že ten, kdo nese odpovědnost, zodpovídá sám za danou aktivitu							
Obsah	Úvodní list	Termín	Odpovědnost	Realizace, spolupráce	Průběh	Částka	BSC
A.1	Budou dokončeny započaté a plánované projekty na zlepšení kvality životního prostředí.					7 050 000	1.3.4
NEHAP priority 1, 2, 5, 9,13, 16 ,20 AGENDA 21 – kapitola 6, 7, 8, 9, 25, 27, 28, 34 Health – Zdraví 21 – cíle 1, 3, 8, 10, 11, 18, 21							
A.1	Dokončit započaté a plánované projekty na zlepšení kvality životního prostředí.						
A.1.1	Zřízení Sběrného dvora	2003 - 2005	TS	OIR		2 000 000	
A.1.2	Plynofikace Janišov – realizace	2005 - 2006	OIR			5 050 000	
A.1.3	Řešení kompostování ve městě	2004-2005	OŽP			viz A.5.1	
A.2	Bude k dispozici dostatek objektivních informací o stavu životního prostředí.					0	3.4
NEHAP priority 1, 2, 5, 18, 21 AGENDA 21 - kapitoly 6, 8, 15, 18, 27, 28, 31, 35, 36, 40 Health – Zdraví 21 – cíle 8, 10, 11, 18, 19, 21							
A.2	Zajistit dostatek objektivních informací o stavu životního prostředí.						
A.2.1	Pasport zeleně – GIS	2003 - 2005	OKS			viz F.3.1.2	
A.2.2	Pasport černých skládek a sběrných nádob a svozových tras – GIS	2003 - 2005	OKS			viz F.3.1.2	
A.2.3	Prezentace výsledků a forem monitorování ŽP ve městě.	trvale	OŽP	KŽP		0	
A.2.4	Vydání a distribuce osvětových a informačních materiálů pro školy, občany o nakládání s odpady (recyklace, kompostárna, sběrný dvůr aj).	2005	OŽP	TS		0	
A.3	Bude uplatňováno aktivní vodní hospodářství.					1 850 000	1.4.5
NEHAP priorita 1, 15, 18, 20, 27 AGENDA 21 – kapitoly 7, 8, 15, 17, 18, 28, 30, 31, 32, 34, 36, 40 Health – Zdraví 21 – cíle 8, 10, 11, 18							
A.3	Realizovat opatření ke zlepšení kvality vody, projekt Čistá Bečva.						
A.3.1	Projekt Čistá Bečva	2002 - 2007	mikroreg.			1 850 000	

Fulfillment of Action plan according to activities

Action plan of health and life quality

BSC - Měřítko

Učení a růst	
11. Posilování prostředí spolupráce, důvěry a zodpovědnosti	11.1 Index spokojenosti zaměstnanců
12. Zdokonalování procesu komunitního plánování a projektového řízení	12.1 Počet projektů
	12.2 Naplnění kritérií MA 21
13. Rozvíjení dovedností a znalostí, zavádění nových metod a efektivních technologií	13.1 Počet nově zavedených metod a technologií
	13.2 Index způsobilosti
	13.3 Počet přijatých zlepšovacích návrhů

Výsledky – spokojenost zaměstnanců

		2004	2005	2004	2005	2004	2005		
		průměr za úřad	průměr za úřad	průměr za oblast	průměr za oblast	průměr za otázku	průměr za otázku		
oblast	text otázky: Jak jste spokojen(a) s(se):								
A) Obecná spokojenost s obsahem práce	1 jasným zaměřením cílů, týkajících se Vašeho pracovního výkonu a dalších pracovních cílů?	2,91	2,85	2,67	2,54	2,26	2,00		
	2 možnostmi ovlivňovat svou práci?					2,81	2,84		
	3 možnostmi ovlivňovat strategii organizace?					3,90	3,80		
	4 rozmanitostí Vaší pracovní náplně?					1,98	2,08		
	5 mírou zodpovědnosti, která se váže k Vaším pracovním úkolům?					2,33	2,00		
	6 kompetencemi, kterými disponujete?					2,74	2,51		
B) Oblast řízení	7 podporou, které se Vám dostává od přímého nadřízeného?							2,68	2,48
	8 zpětnou vazbou, kterou získáváte na základě vykonané práce?					2,85	2,74	2,93	2,87
	9 běžnou organizací práce ve svém odboru?			2,75	2,79				
	10 celkovým řízením odboru, kde pracujete?			2,91	2,78				
	11 školením a poskytováním informací k systému řízení kvality?			3,01	2,79				
12 spoluprací a atmosférou v odboru, kde pracujete?	2,59			2,40					
C) Vztahy v organizaci	13 spoluprací mezi odbory?			2,65	2,52	2,71	2,64		
	D) Komunikace v organizaci			14 průhledností / otevřeností a tokem informací v odboru?	3,31	3,16	3,09	2,89	
15 s tokem informací od vedení úřadu k jednotlivým odborům?				3,54	3,43				
E) Osobní perspektiva	16 postupem své kariéry do současnosti?			2,51	2,50	2,66	2,47		
	17 poskytovanými možnostmi vzdělávání, výcviku a rozvoje?			2,39	2,52				
	18 využitím Vaší kvalifikace, pracovního potenciálu?			2,67	2,46				
F) Pracovní prostředí	19 stavem pracovního prostředí na vlastním pracovišti?			2,69	2,75	2,70	3,02		
	20 stavem technického vybavení pracoviště?								
G) Hodnocení pracovního výkonu	21 prováděním hodnocení pracovního výkonu jednotlivce? (výkonnostní parametry)							3,54	3,48
	22 platem s ohledem na práci, kterou vykonáváte ?							3,09	3,11
	23 pracovní výkony, které podáváte?			2,88	3,15	1,77	1,64		
	24 ostatními výhodami poskytovanými zaměstnavatelem ?(stravenky, pružná pracovní doba, sociální fond)					2,60	3,94		
	25 se systémem odměňování dle vnitřního platového předpisu					3,40	3,54		
H) Hodnocení města Vsetín jako zaměstnavatele	26 Městem Vsetín jako svým zaměstnavatelem?					3,14	2,99	3,14	2,99
I) Hlavní hodnoty organizace	27 byl respektován člověk a jeho schopnosti?					3,51	3,29	3,49	3,24
	28 byla respektována spolupráce a otevřenost /průhlednost?							3,52	3,33
počet připomínek									

C2ENET Interreg IIIB CADSES

Projekt C2ENET - Středoevropská síť životního prostředí

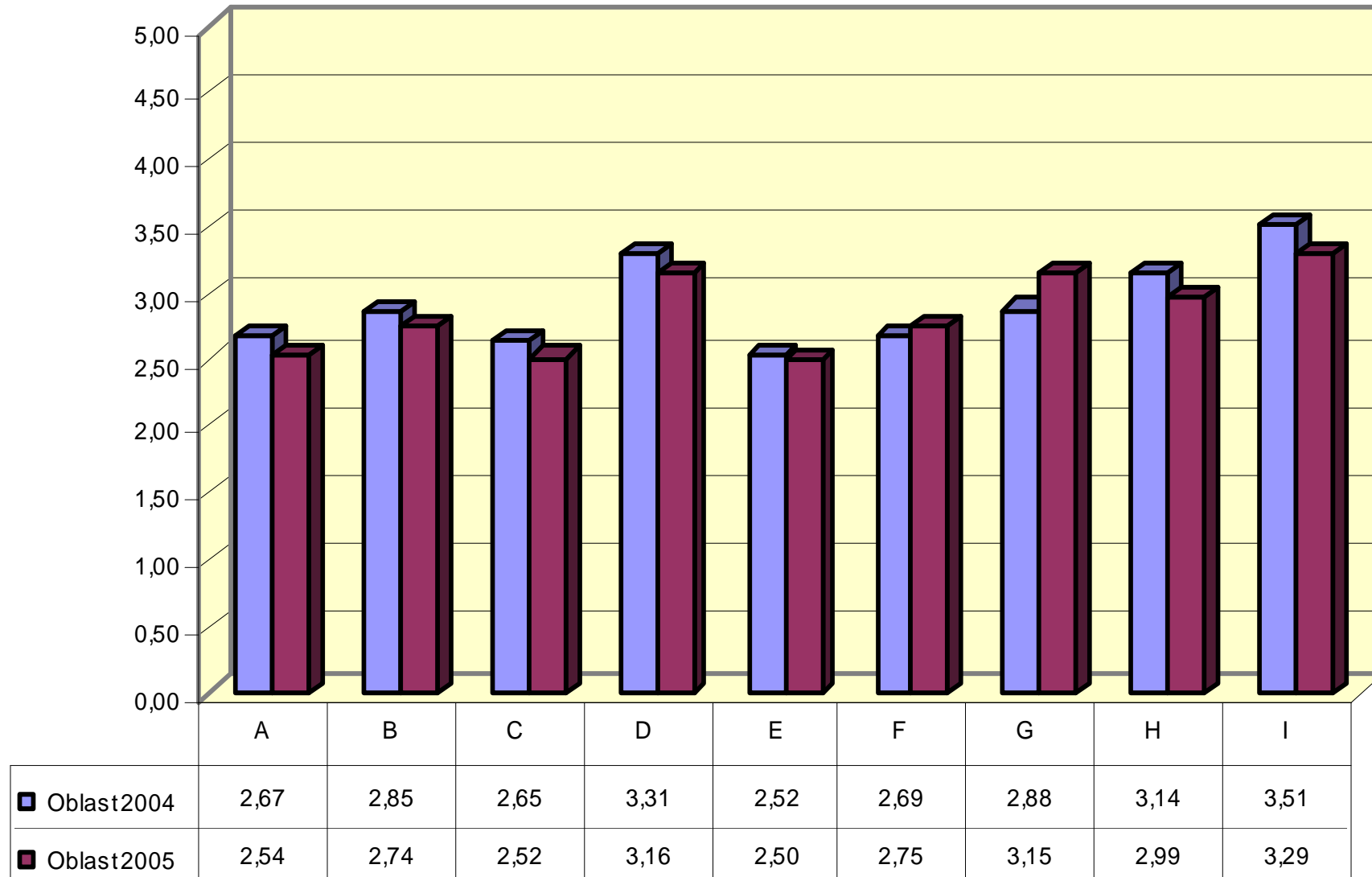
Projekt C2ENET - Středoevropská síť životního prostředí - zaměřený na environmentální problémy měst, je jedním z prvních projektů měst v České republice předložených a schválených v programu Iniciativ Společenství INTERREG IIIB CADSES. Doba trvání projektu je 1.5 2005 – 30. 9. 2007

Vedoucím partnerem projektu se stalo město Vsetín, partnery projektu jsou:

- Svaz měst a obcí ČR
- Rakouský svaz měst
- Maďarská národní asociace místních samospráv
- Město Szigetszebtmiklos v Maďarsku
- Regionální environmentální asociace obcí okresu North Pest a Nógrád v Rumunsku
- Město Oradea v Rumunsku.

Řadu aktivit, o kterých dnes hovoříme, je financováno z tohoto projektu.

Výsledky spokojenosti zaměstnanců – trend 2004/2005

BSC - shrnutí

Hlavními silnými stránkami jsou:

1. přehlednost: strategická mapa je na jedné straně formátu A4,
2. vyváženost: neříkáme jen co chceme pro občany realizovat, ale také za jakých finančních podmínek, pomocí jakých procesů a také, co se pro to musíme naučit,
3. měřitelnost: je stanoven relativně malý počet (34 měřítek), z toho 3 jsou vázány přímo k vizi (Index spokojenosti občanů; Ekologická stopa; Počet obyvatel města).
4. vytváří základnu pro odměňování (měření výkonu a kvality práce pracovníků)

Závěr - proč se práce daří?

Odpověď je velmi jednoduchá:

Máme osvícené zastupitele, aktivní partnery ve městě a také pracovité a schopné, kvalifikované úředníky – krátce řečeno, je u nás ochota zapojit se.

Jak zapojit pracovníky? 10 stupňů myšlení a postojů pracovníků ke změně:

1. Ignorance
2. Svalování povinností na jiného
3. Odmítání
4. Chápu to, ale nemám čas, lidi, techniku ...
5. V rámci své odpovědnosti udělám to, co musím
6. Ochota převzít odpovědnost
7. Začít přemýšlet
8. Snaha zlepšovat
9. Prevence chyb
10. Bezchybná práce

Závěr - na co se lze podrobněji podívat – příklady

- Systém směrnic
- Procesní mapy
- Plán zdraví a kvality života
- Výroční zpráva a výsledky úřadu
- Výsledky indikátorů (<http://www.timur.cz>)
- Benchmarking procesů
- Ekologické audity škol
- Atd.

Děkuji za pozornost a přeji příjemný den

*Za tým pracovníků radnice: Ing. Milan Půček, MBA
milan.pucek@mestovsetin.cz*

Zdroj:
internet

Všechno, co je dobré vědět o životě (a také o CAF), jsem se naučil z Noemovy archy...

Za první: nezmeškat loď. **Za druhé:** pamatovat, že jsme všichni na jedné lodi.

Za třetí: plánovat dopředu. Když Noe stavěl archu, nepršelo. **Za čtvrté:** udržet se fit.

Když vám bude 600 let, někdo vás může požádat, abyste udělali něco opravdu velkého.

Za páté: neposlouchejte kritiky; prostě pokračujte v práci, která se musí udělat.

Za šesté: postavte svou budoucnost na vysokém základu.

Za sedmé: z bezpečnostních důvodů cestujte v párech. **Za osmé:** rychlost není vždy

výhodou. Šneci byli na palubě s gepardy. **Za deváté:** když jste ve stresu, chvílku se

plavte. **Za desáté:** pamatujte, archu stavěli amatéři, Titanic profesionálové.

Za jedenácté: bouřka nevadí, když jste s Bohem, vždy na vás čeká duha.

Děkuji za pozornost